1832. No. 97.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 4 DECEMBER.

PUBLICATIE.

Ingezetenen van Vriesland!

Terwijl slinksche staatkunde, in de omstandigheden waarin het dierbaar Vaderland zich bevindt, twee magtige Mogendheden hare krachten doen vereenigen, om aan hetzelve voorwaarden op te dringen of verpligtingen op te leggen welke met Neerlands eer en bestaan niet overeengebragt kunnen worden;

Terwijl ter Zee en te Land dreigende Vloten en talrijke Legers in vijandige houding ons omringen, om ons te noodzaken aan het afvallig Belgien het Bolwerk af te staan dat de dapperheid van onze braven behouden heeft, als een onderpand voor het treffen van billijke schikkingen van afscheiding;

Terwijl de inzigten en bedoelingen van die Vloten en van dat Leger onzeker zijn, en wij met bezorgdheid te gemoet zien, welke de mogelijke of waarschijnlijke gevolgen zijn of worden kunnen van een staat van zaken waarvan in de rollen der Geschiedenis schier geen voorbeeld gevonden wordt; beraamt onze geëerbiedigde Koning met bedaarde en welberadene vastheid de maatregelen welke tot behoud van het dierbaar Vaderland strekken kunnen, en om hetzelve tegen alle mogelijke gevolgen welke uit de bestaande omstandigheden voortspruiten kunnen, te beveiligen of te verdedigen.

Het is U reeds bekend, dat, om tot dit zoo wenschelijk doel te geraken, onze geëerbiedigde Koning, bevolen heeft al die middelen, tot verdediging van het Vaderland in gereedheid te brengen welke door onze instellingen zijn voorgeschreven, en dat bij 's Konings Besluit van den 23 November ll. ook aan mij den last is opgedragen, om alle *weerbare mannen* van dit Gewest van 19 tot 50 jaren op te roepen, ten einde zich gereed te houden tot het doen van zoodanige diensten als waartoe de Landstorm verpligt is.

Aan dien last, Ingezetenen van Vriesland! voldoe ik bij deze, en roep U allen op, die niet reeds hetzij bij de Zee- of Landmagt, bij de Nationale Militie of Schutterijen, of eenig ander onder 's Konings toestemming opgerigt vrijwillig korps, in dienst zijt, om aan de bepalingen van 's Konings voornoemd Besluit te voldoen, en ten einde de organisatie van den Landstorm behoorlijk te kunnen *voorbereiden*, U te laten inschrijven in de Registers van den Landstorm, die tot dat einde voor iedere Stad en Grietenij moeten opgemaakt worden, en welke ingevolge Zijner Majesteits intentie in tweeën gesplitst zullen worden, waarvan het eerste alle ongehuwden en Weduwenaren zonder kinderen, het tweede alle gehuwden met of zonder kinderen en Weduwnaars met kinderen, zullen bevatten.

De tijden en plaatsen waarop in elke Gemeente de aangifte tot inschrijving zal moeten geschieden, zullen U door het Plaatselijk Bestuur uwer woning worden kennelijk gemaakt, en wij vermanen U naauwkeurig en geregeld aan die oproepingen te voldoen, zoo ter bevordering van orde en spoed, als om eene inschrijving ambtshalve, welke het gevolg van nalatigheid in het vervullen der op U rustende pligt, zoude moeten zijn, voor te komen.

En ook de zoodanigen onder U die door uwe jaren niet in den Landstorm begrepen zijt, kloeke jongelingen die uw negentiende jaar nog niet bereikt hebt, mannen die schoon meer dan vijftig jaren oud, nog eene sterke gezondheid geniet, en uwe krachten aan de dienst van het Vaderland wilt wijden, ook U zal daartoe de gelegenheid gegeven worden, door U vrijwillig aan den Landstorm aan te sluiten en uw verlangen daartoe aan de Plaatselijke Besturen kennelijk te maken, om in de daartoe opengestelde Registers, opgenomen te worden.

Ingezetenen van Vriesland! de ondervinding heeft mij geleerd, dat ik nooit den Tolk van 's Konings roepstem tot U ben geweest, zonder dat daaraan op eene allezins lofwaardige wijze, is voldaan; ook thans reken ik, zonder meerdere of andere redenen van aandrang bij U, dan de gesteldheid van het Vaderland te willen gebruiken, op de getrouwe naleving en volbrenging van hetgeen thans van U gevorderd wordt.

De tegenwoordige bepalingen hebben alleen ten doel den Landstorm *voor te bereiden* en dezelve die diensten in de Gemeenten te doen verrigten, waartoe zij geroepen wordt, om, indien de nood dit mogt vorderen, verder aan hare bestemming te kunnen beantwoorden; — de goede Voorzienigheid wende die nood genadiglijk van ons af, maar is het in hare wegen, het gevaar te doen klimmen, en de inspanning van alle krachten tot behoud van het lieve Vaderland noodig te maken, dan zult gij ook wenschen aan dien edelen strijd deel te nemen en met vertrouwen op God en op den Koning *Voorwaarts* gaande, den roem welken aan uwe naam verknocht is, met luister handhaven en ongeschonden tot het nageslacht overbrengen.

En zal deze alomme gepubliceerd en geaffigeerd worden, waar men in deze Provincie gewoon is publicatie en affictie te doen.

Leeuwarden, den 1 December 1832.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

KADASTER.

De Staatsraad, Gouverneur der provincie Vriesland.

Gelezen hebbende eene Missive van den Heer Staatsraad Administrateur van het Kadaster van den 20 November ll. no. 21 f, betrekkelijk de opmaking der Kohieren voor de Grondbelasting over 1833, noodigt alle belanghebbende Grondbezitters uit, om van Maandag den 3 tot en met den 15 December aanstaande, bij de Plaatselijke en Grietenij Besturen, alwaar de Kadastrale stukken voorhanden zijn, aan te geven, alle zoodanige perceelen die door verkoop of anderzins aan eenen anderen eigenaar zijn overgegaan, of dewelke bij het Kadaster niet ten regte name bekend staan, ten einde de grondbelastingen over 1833 zoo veel mogelijk van de wezenlijke eigenaars ingevorderd zullen kunnen worden.

En zal deze tot kennisgeving aan de belanghebbenden, in de Leeuwarder Courant worden geplaatst.

Leeuwarden, den 28 November 1832.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 26 November.* Een Duitsch dagblad behelst het volgende artikel uit Weenen van 17 November: „In de laatste dagen heeft de staatkunde eene geheel nieuwe wending genomen. Pruissen heeft gesproken, en niet alleen voor zich zelf, maar ook in naam van Oostenrijk en Rusland. Het doet zijne protestatie gepaard gaan met bewegingen van troepen, die genoegzaam bewijzen hoe weinig men van Frankrijk vertrouwt dat het, na zijn hoofddoel bereikt te hebben, vreedzaam naar zijne grenzen terug trekken zal. De vrede hangt thans aan een zeer zwakken draad, en het eerste kanonschot kan ligtelijk den oorlogsbrand ontsteken. Rusland doet zijne legers langzamerhand digt aan zijne westelijke grenzen oprukken; Oostenrijks magt in Italie is strijdvaardig, en hetzelve zoude zeer spoedig eene gelijke magt aan den Rijn kunnen ontwikkelen. Pruissen, als de meest vooruitziggende Mogendheid, is ten gevolge der inrigting van zijn krijgswezen in staat, om binnen uiterst korten tijd een geducht leger op de been te brengen. Thans is het oogenblik daar, waarop Frankrijk geen haar breed van zijne beloften mag afwijken, indien het wantrouwen der groote Mogendheden in deszelfs gematigdheid zich niet door daden zal openbaren. Antwerpen wordt welligt eene nieuwe Helena!"

Volgens een schrijven uit Semlin, onder dagteekening van den 10 dezer, hebben er te Konstantinopel gewigtige onderhandelingen met den Engelschen gevolmagtigde aan dat hof plaats, ten gevolge van welke de Porte zich genoopt gezien heeft, om den bekenden *Nemuck* bey (in andere brieven *Emini* pacha, adjudant van den Grooten Heer, genaamd,) naar Londen te zenden. Gezegde bey was reeds in de quarantaine-plaats te Semlin aangekomen, van waar hij, na afloop van dezelve, onverwijld naar Weenen voortreizen zou. Het doel zijner zending is, de Engelsche regering tot bemiddeling of, zoo mogelijk, tot bijstand tegen *Mehemed Ali* over te halen. De Engelsche gevolmagtigde zelf, van de noodzakelijkheid overtuigd, om de verdere voortgangen van *Ibrahim* pacha te stuiten en den geheelen ondergang der Porte te verhoeden, heeft bij zijne berigten de zending van den Turkschen gezant ondersteund. Ingeval echter geene middelen aangewezen kunnen worden tot dekking van de kosten eener dadelijke hulp, gelooft men niet dat Engeland hiertoe over te halen zal wezen. Men schijnt zulks in Konstantinopel gevoeld en dien ten gevolge het aanbod gedaan te hebben, om bij onmogelijkheid om dadelijk geld te leveren, daar de Turksche schatkist uitgeput schijnt te zijn, om aan Engeland een onderpand te geven, hetwelk welligt uit het eiland Cyprus of uit Kandia bestaan zou.

ENGELAND.

LONDEN, *den 26 November.* Van wege de Admiraliteit is, onder dagteekening van den 23 November, aan het Bestuur van Lloyds, in antwoord op eenen brief waarin bezorgdheid voor den Engelschen handel op de West-Indien was uitgedrukt, berigt, dat maatregelen zijn genomen, om aan den Admiraal van het smaldeel in West-Indie, alsmede aan alle andere Opperbevelhebbers, ten spoedigste van het op de Nederlandsche schepen gelegde embargo kennis te geven, en dat die Bevelhebbers zijn aangeschreven, om de noodige voorzorgen tot bescherming van den handel te nemen.

De *Hampshire Telegraph* zegt, dat het ongeval, hetwelk aan het Britsche linieschip *Talavera* en het Fransche fregat *Calypso* voor eenige dagen is overgekomen, veroorzaakt is, doordien de Bevelhebber van de *Calypso* den *Talavera* voor een Nederlandsch oorlogschip had gehouden. De Fransche Bevelhebber had zich dienvolgens voor den strijd gereed gemaakt, doch juist door de wending, welke hij te dien einde zijn schip had laten nemen, was de *Talavera* tegen hetzelve aangezeild, en wel met zoo veel kracht, dat een deel van het boord der *Calypso* geheel was vernield. Dit schip had ten gevolge daarvan drie voet water gehad, en de schok was zoo hevig geweest, dat een aantal manschappen der beide schepen op het andere waren overgesprongen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 28 November.* De vertraging van den aanval op de citadel van Antwerpen baart alhier bij velen bevreemding, en geeft aanleiding tot onderscheidene gissingen omtrent de inzigten van ons bestuur. Een der liberale bladen meent, dat dezelve hieraan is toe te schrijven, dat men eerst den uitslag van de beraadslaging der Belgische gedeputeerden over de tusschenkomst van ons leger wil afwachten, — en dat, indien de beraadslaging ten nadeele van het Belgisch bewind mogt uitvallen, zoo dat hetzelve in de onmogelijkheid geraakte om toe te stemmen in eene *wederzijdsche* ontruiming van het grondgebied, het Fransche gouvernement welligt gaarne van die omstandigheid zoude gebruik maken, om zich aan den aanval, waarvan men zich de groote gevaren niet meer kan ontveinzen, te onttrekken, en zich alzoo uit eenen even belagchelijken als neteligen toestand te redden.

Dit zelfde blad maakt de volgende aanmerkingen, betrekkelijk de tegenwoordigheid van den Britschen commissaris *Caradoc* in het Fransche hoofdkwartier: „De tegenwoordigheid van dien Britschen commissaris heeft bij het leger een ongunstigen indruk gemaakt. Dit bezwaar was in de gegevene omstandigheid onvermijdelijk. Vermits Engeland voor de helft met Frankrijk in de conventie van 22 October betrokken was, was het natuurlijk, dat hetzelve over de uitvoering waakte door middel van iemand, die, des noods, kon toestemmen in de onvoorziene maatregelen, welke de omstandigheden mogten vereischen. Dit is een bewijs te meer, dat men moet vermijden, om in eene positie te geraken, waarin men zich niet dan ten koste der eer kan staande houden. — Men verzekert, dat de Britsche commissaris zich verzet tegen het binnentrekken van Fransche troepen in Antwerpen. Zoude Engeland, gedachtig zijnde aan de belegering van 1814, willen verhinderen, dat Frankrijk, in geval dat een algemeene oorlog mogt uitbreken, in bezit was van eene onneembare vesting? — De conventie van 22 October vereenigt geenszins Engeland aan Frankrijk; dezelve verbreekt integendeel de eenige en zwakke band, die hunne staatkunde verbindt, en wekt nationale ijverzucht op, welke de revolutie van Julij bijna geheel had uitgedoofd.

Onderscheiden steden in de Zuidelijke departementen, waaronder Montpellier, Marseille, Toulon, Nimes en andere, hebben een adres aan de Hertogin *van Berry*, en eene petitie aan de kamer van gedeputeerden aangeboden, waarbij zij protesteren tegen de onwettige gevangenhouding der Hertogin, en zich uitdrukkelijk verklaren tegen alle verdere vervolging haar aangedaan, om het even van welk staatsligchaam dezelve uitging.

BELGIE.

BRUSSEL, *den 29 November.* Er schijnt eene poging gedaan tot vorming van een nieuw ministerie. De heer *de Meulenaere* moet verzocht geworden zijn, de zamenstelling van hetzelve op zich te nemen. Die heer en ook de heeren *Detheux* en *Raikem* hebben gisteren bij den Koning gegeten. Ondertusschen schijnt het niet dat de onderhandelingen geslaagd zijn. De *Emancipation* verzekert uit goede bron te weten, dat de heer *de Meulenaere* geweigerd heeft, den hem opgedragen last te aanvaarden. Wat hem tot de weigering genoopt heeft wordt wel gegist, maar niet gezegd. Thans schijnt het, dat men de aangeboden demissie der vorige ministers niet wil aannemen. Ondertusschen was er tot gisteren avond toe geene schikking tot stand gekomen.

De tijdingen uit het Fransche hoofdkwartier te Borgerhout, van gisteren, houden in, dat men niet wist of dien nacht of den volgenden de loopgraven geopend zouden worden. Van eene opeisching aan *Chassé* werd niet meer gesproken.

Van Boom wordt, onder dagteekening van den 28sten, gemeld, dat de laatste kanoniers van daar naar het leger geroepen waren, dat nog eene schuit met geschut en kogels, die er over was, door de pontonniers gelost werd, en dat den volgenden morgen het laatste belegerings-materieel vervoerd zou zijn. Overigens wil de generaal *Neigre* geenen aanval beginnen, alvorens ieder stuk den noodigen voorraad tot 800 schoten bezat. men had er nog slechts voor 200. Het depôt te Boom voorziet de regter loopgraaf, dat van Niel de linker. Het noodige voor een kamp van 15000 man wordt voor een derde naar Hoboken en voor twee derden naar Berchem gezonden. (*Dit alles schijnt niet op eenen aanval uit Antwerpen, maar op eenen van de landzijde te duiden.*)

ANTWERPEN, *den 28 November.* Men leest in de *Phare*: Bijna alle batterijen van de citadel zijn geblindeerd; slechts met vijf of zes mortieren op de halve maan, die de stad beheerscht, is zulks niet geschied. De beide forten op de flanken van het Vlaamsche Hoofd schijnen verlaten, alhoewel de Hollandsche vlag van dezelve nog steeds wappert. Deze forten werden in den laatsten tijd slechts door een detachement van omtrent dertig man bewaakt.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 30 November.* In zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is gelezen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, houdende verbeteringen in de bestaande wet omtrent den accijns op de suiker. Deze stukken thans ter drukkerij zijnde, besloot de Kamer die naar de afdeelingen te verzenden.

Eenige ingekomen petitien, houdende bezwaren tegen den voorgestelden accijns op het gemaal, zijn in handen der commissie gesteld, waaraan ook is verzonden een verzoekschrift in de Engelsche taal, betrekkelijk zekere procedures in den jare 1765 in de kolonie Demerary gevoerd.

Namens voornoemde commissie zijn vervolgens, bij monde van de heeren *Weerts*, *Quintus* en *Kniphorst*, vier rapporten uitgebragt, als op drie verzoekschriften van *G. de Jong* en *Comp. c. s.* te Delfshaven, *H. Kans c. s.*, grutters, te Amsterdam en *G. Haverkamp c. s.* te Heerde, kanton Hattem, provincie Gelderland, alle houdende bedenkingen omtrent den voorgestelden accijns op het gemaal. Deze rapporten zullen worden gedrukt en de verzoekschriften ter griffie gedeponeerd. Op een rekest van *H. Neep qq.*, te Amsterdam, verzocht hebbende een onderzoek naar de nalatenschap van *Paulus Wurts*, is de vergadering, ingevolge het geadviseerde der commissie, overgegaan tot de orde van den dag, waarna de zitting zonder bepaald adjournement is gescheiden.

Berigten uit Breskens van den 26sten dezer houden in, dat de Belgische Generaal *Niellon* met alle zijne beschikbare manschappen, uit burgerwachten en 5 battaillons der regimenten bestaande, naar de grenzen van het 4de distrikt van Zeeland was opgerukt. Hij had nagenoeg 6000 man met 86 stukken geschut bij zich, waarvan te Eecloo 2000, en te Waarschoot 4000 stonden. Naar het scheen was deze beweging veroorzaakt, door de in Vlaanderen in omloop zijnde doch ongegronde geruchten, nopens vijandelijkheden tusschen de onzen en de Belgen bij Maldeghem, het vermeesteren van Stroobrugge en van een stuk geschut door de onzen, en dergelijke.

Volgens berigten van het Kasteel van Antwerpen van den 27sten dezer, omstreeks den middag, waren de Belgen in de stad, gedurende de laatste 24 uren, bij voortduring op de kaden, tegenover het Vlaamsche hoofd, werkzaam geweest. Overigens was in den omtrek van het Kasteel alles bijzonder rustig, en hadden zich aan onze voorposten nog geene gewapende Franschen vertoond.

Volgens de bladen van Antwerpen, zag men tot den 28sten slechts enkele Fransche officieren in die stad. De artilleristen van het garnizoen waren bezig met het vervoeren van bommen en kogels naar Berchem. De St. Laurens-kerk zoude tot een hospitaal voor de Fransche militairen worden ingerigt; de kerken van Burgerhout en Berchem, even als eenige bijzondere woningen, waren tot hetzelfde einde reeds gereed. De pastoor te Berchem heeft getracht zulks te beletten, doch dit is hem mislukt. — Het 6de Belgische regiment van linie is den 27sten binnen Antwerpen gerukt; het

vertrek van het 9de regtsaant was op den 29sten of 30sten bepaald. — Voorts beklagen de jongste Antwerpsche bladen zich thans bitter over den stilstand van den koophandel; den 28sten was slechts een enkel zeeschip in het eerste bassin: daarentegen was de handel te Ostende levendig. — Voor het overige moet te Antwerpen eene bijzondere wanorde heerschen, welke aan regeringloosheid grenst; vooral des avonds ziet men geheele hoopen militairen, welke zich allerlei buitensporigheden veroorloven, langs de straten zwerven.

Van de citadel zijn in den nacht op den 28sten lichtpijlen opgelaten, om te zien, of de vijand in den omtrek aan het werk was.

Uit nadere berigten omtrent het vrijlaten van de heeren *Pescatore* en *Thorn* blijkt, dat het Belgisch bewind bij een besluit der Duitsche bonds-vergadering, waarbij dezelve tevens hare verontwaardiging over den aanslag op den heer *Pescatore* betuigde, gelast is geworden dien heer binnen 8 dagen na de ontvangst van dat besluit (den 16 dezer) uit te leveren, met bedreiging, dat, bij gebreke van dien, nadrukkelijke en buitengewone maatregelen zouden genomen worden. Den 23sten, als wanneer de bepaalde termijn ten einde liep, is de heer *Pescatore* door de Belgen in vrijheid gesteld, zonder eenige voorwaarde of voorbehoud, en zonder dat van den kant der bondsvergadering eenig voorstel is toegelaten betrekkelijk de vrijheid van den heer *Thorn*.

Om over het loslaten van dezen laatstgenoemden te onderhandelen, heeft Vorst *Leopold* voor eenige dagen zijnen adjudant *Prisse* met eenen eigenhandigen brief aan den militairen gouverneur van Luxemburg, naar Mamer gezonden. In den beginne sloeg die adjudant aan den kommandant van Luxemburg, den generaal *Dumoulin*, welke zich insgelijks derwaarts had begeven, eene uitwisseling van den heer *Thorn* tegen den heer *Pescatore* voor, doch dit voorstel is van de hand gewezen, met bijvoeging, dat, wanneer eerst de heer *Pescatore* onvoorwaardelijk in vrijheid zoude zijn gesteld, alsdan niets belette, eene afzonderlijke onderhandeling over het loslaten van den heer *Thorn* te openen op de van den aanvang af daartoe gestelde voorwaarden. Deze voorwaarden bestonden, gelijk bekend is, in het loslaten van de Luxemburgers, die in December 1831 door de Belgen gevangen zijn genomen, en in het staken van alle geregtelijke vervolging tegen andere ingezetenen des Groothertogdoms. Nadat de heer *Thorn* 8 maanden gevangen was gehouden, heeft het Belgisch bewind het eindelijk raadzaam geoordeeld, om aan die voorwaarden (door welker vervulling de loop der Belgische regtspleging op eene eigendunkelijke wijze geheel gestuit wordt) te voldoen, en nadat hiervan door den heer *Prisse* op eene behoorlijke wijze aan het militaire bewind van Luxemburg was kennis gegeven, is de heer *Thorn* den 23sten des avonds in vrijheid gesteld.

Den 28sten was te Brussel nog niets omtrent de zamenstelling van het nieuwe ministerie bekend. Men verzekerde, dat de heer *de Meulenaere* geweigerd had zich met die zamenstelling te belasten, en dit gaf aanleiding tot het gerucht, dat het ontslag der ministers niet was aangenomen.

De zitting van de kamer der gedeputeerden van den 27sten, waarin het adres van antwoord is aangenomen, is bijzonder onstuimig geweest, en de beide partijen hebben elkander met de meeste hevigheid bestreden. Voorstellen van de heeren *Ullens* en *Legrelle*, ten einde in het adres een woord ten gunste van Antwerpen in te lasschen, zijn afgewezen. De heer *Legrelle* heeft zich niet kunnen weerhouden, van te verklaren, dat hij een vijand was van revolutien en van revolutionairen, en de heer *de Mérode* heeft daarbij gevoegd, dat revolutien in de daad ook zoo wel bronnen van onheil en rampen als van goed waren. Deze uitvallen zijn door de heeren *Lebeau* en *Gendebien* op eene vinnige wijze beantwoord; zij verklaarden, dat men ten minste voor het buitenland moest toonen, dat de Belgische revolutie, in de oogen dergenen die dezelve bewerkt hadden, iets goeds was. — Een voorstel van den heer *Levae*, waarbij de kamer zich zoude beklagen over het benoemen van vreemdelingen tot posten in den Staat, is verworpen. — Ook heeft de vergadering het betamelijk geacht, om aan de Belgische armee niet den naam van *jeugdig en schoon* te geven.

Het nieuwe Belgische ministerie, gewoonlijk ministerie *Lebeau* genoemd, is na eenige dagen meer dan ééne maand bestaan te hebben, reeds weder gevallen. Den 27sten heeft de Heer *Lebeau* de aftreding van hem en zijne ambtgenooten in de Kamer der Vertegenwoordigers aangekondigd, en wel op grond van de wijze, waarop in het adres van antwoord op de aanspraak van Vorst *Leopold* over de staatkundige handelwijze des bestuurs gesproken werd. In weerwil van deze aankondiging, en als om te bewijzen, dat de Vertegenwoordigers zich aan de aftreding van den Heer *Lebeau* en de zijnen niet bekreunden, heeft de Kamer met 44 tegen 38 stemmen het adres, dat eerst zinsnede voor zinsnede in overweging was genomen, goedgekeurd.

AMSTERDAM, *den* 30 *November.* Van Londensche assuradeurs kregen wij gisteren het zonderlinge aanbod, om onze terug verwacht wordende Oostindievaarders voor *alle* gevaar voor 15 pCt. te verzekeren, en de risico op de *reeds genomene* schepen voor 30 pCt. aan te nemen. Dit kan oppositie tegen het Ministerie zijn, maar ook uit vermoeden van schikking.

De jongste uit Denemarken ontvangen berigten brengen mede dat, in afwachting der crisis, den 24 November ll., twaalf uit de Oostzee retournerende Nederlandsche schepen aldaar terug gebleven waren, waarvan toen elf te Elzeneur en een zich te Koppenhagen bevonden. Men meende dat eenige vroeger uit de Zond gezeilde en niet aangekomene schepen, in Noorwegen zouden zijn liggende, terwijl er nog meerdere uit de Oostzee verwacht werden.

Van den 1 *December.* Kapt, *P. H. Bos*, voerende het schip *Catharina Anna Helena*, den 13 October van Suriname vertrokken en den 30 November in Texel binnengekomen, rapporteert op de hoogte van Scheveningen, circa 13 mijlen uit de wal, te zijn gejaagd geworden door een oorlogsfregat (vermoedelijk Fransch,) doch dezelve door begunstiging van den invallenden nacht en snelzeilendheid van het schip, ontkomen te zijn. Des anderen daags des morgens zag kapt. *Bos* dat het oorlogschip deszelfs bramstrengen had verloren.

LEEUWARDEN, *den* 3 *December.* Onder het afdrukken dezer ontvangen wij het navolgende belangrijke nieuws.

'sGRAVENHAGE, *den* 1 *December.*

Heden is bij het departement van oorlog ontvangen het navolgende rapport van den Generaal baron *Chassé*, en de twee daarbij gevoegde stukken.

Aan Zijne Excellentie den Heere Directeur Generaal van Oorlog, te 's Hage.

Citadel van Antwerpen, den 30 November 1832.

Ik heb de eer uwe Excellentie te rapporteren, dat, nadat dezen morgen ten zes ure de Belgische voorposten door de Fransche troepen waren afgelost, zich ten acht ure een Fransch hoofd-officier aan de scheiding bij het afgebrande arsenaal heeft gepresenteerd, uit naam van den Maarschalk *Gérard* vragende om bij mij toegelaten te worden; hetwelk door mij geweigerd zijnde, zoo heb ik een uur daarna de sommatie ontvangen, waarvan ik de eer heb hiernevens kopie over te leggen, benevens die van mijn antwoord op dezelve; zoodat het zeker is, dat de vijandelijkheden heden een aanvang zullen nemen.

De Generaal der infanterie, Opperbevelhebber der Citadel van Antwerpen.
Baron CHASSÉ.

Aan Mijnheer den Luitenant Generaal Chassé, Bevelhebber van het Kasteel van Antwerpen.

Leger van het Noorden.

Hoofdkwartier te Borgerhout, den 30 November 1832.

MIJNHEER DE GENERAAL!

Ik ben aan het hoofd van het Fransche leger voor het Kasteel van Antwerpen aangekomen, met den last van mijne Regering, om de uitvoering te eischen van het verdrag van 15 November 1831, hetwelk aan Z. M. den Koning der Belgen het bezit van die sterkte, alsmede van de daartoe behoorende forten op de beide oevers der Schelde verwaarborgt. Ik vlei mij u geneigd te zullen vinden, om de regtvaardigheid van dien eisch te erkennen. Indien dit, tegen mijne verwachting, het geval niet mogt zijn, dan ben ik gelast u te verwittigen, dat ik alle te mijner beschikking staande middelen moet aanwenden, om het Kasteel van Antwerpen te bezetten.

De belegerings-werken zullen tegen de buitenfronten van het Kasteel gerigt worden; en hoewel de zwakheid der vestingwerken aan de zijde der stad en de beschutting der daar gelegen huizen mij voordeelen voor den aanval aanbieden, zal ik daarvan toch geen gebruik maken. Ik heb dus regt om, in overeenkomst met het regt van oorlog en van de ten allen tijde in acht genomen gebruiken, te hopen, dat gij u van alle vijandelijkheden hoegenaamd tegen de stad zult onthouden.

Ik laat een gedeelte derzelve bezetten, met geen ander doel dan om alles voor te komen, wat haar aan het vuur van uw geschut zoude kunnen blootstellen. Een bombardement zoude eene nuttelooze daad van barbaarschheid en een ramp voor den handel van alle natien zijn.

Indien gij, niettegenstaande deze bedenkingen, op de stad schiet, dan zullen Frankrijk en Engeland eene vergoeding eischen, gelijk staande aan de door het vuur van het Kasteel, van de forten en van de oorlogsvaartuigen veroorzaakte schade. Het is onmogelijk dat gij niet zelf inziet, dat gij in dit geval persoonlijk verantwoordelijk zoudt zijn voor de schending van een door alle beschaafde volken geëerbiedigd gebruik, en voor de rampen, die daarvan het gevolg zouden zijn.

Ik verwacht uw antwoord, en reken er op, dat het u gelegen zal komen om op staanden voet met mij in onderhandeling te treden over de overgave van het kasteel van Antwerpen en de daartoe behoorende forten.

Ik verzoek u, Mijnheer de Generaal, de verzekering mijner hoogachting te ontvangen.

De Maarschalk, Opperbevelhebber van het leger van het Noorden,
Graaf GÉRARD.

KASTEEL VAN ANTWERPEN, den 30 November 1832.

Mijnheer de Maarschalk!

In antwoord op uwe, zoo even bij mij ontvangene, opeisching, verwittig ik u, Mijnheer de Maarschalk, dat ik het Kasteel van Antwerpen niet zal overgeven, dan na alle de middelen van verdediging, die ter mijner beschikking staan, te hebben uitgeput.

Ik zal de stad Antwerpen zoo lang als onzijdig beschouwen, als men zich van de vestingwerken van de stad en van de daartoe behoorende buitenwerken niet bedient, waarvan het vuur zoude kunnen gerigt worden tegen het Kasteel en het Vlaamsche Hoofd, de forten Burgt, Zwijndrecht en Austruweel daaronder begrepen, alsmede het op de Schelde voor Antwerpen gestationeerd smaldeel. Het spreekt van zelf, dat de vrije gemeenschap met Holland langs de Schelde, zoodanig als die tot nu toe heeft plaats gehad, niet gestremd moet worden.

Met bevreemding verneem ik, dat men, terwijl Uwe Excellentie onderhandelingen opent, vijandelijkheden begint, door werken van aanval onder het vuur van ons kanon op te rigten. Wat deze betreft, heb ik de eer u te verwittigen, dat, indien men heden op den middag niet opgehouden heeft, aan die werken te arbeiden, ik mij in de noodzakelijkheid zal bevinden, om zulks door geweld te beletten.

Ik verzoek u, Mijnheer de Maarschalk, om de verzekering mijner hoogachting te ontvangen.

De Generaal der Infanterie,
Baron CHASSÉ.

Het bovengemelde rapport van den Generaal *Chassé* is den 30sten, des middags ten twaalf ure, uit het Kasteel verzonden, en ten half zes ure te Bergen-op-Zoom aangekomen. De Adelborst der Marine, die hetzelve derwaarts heeft overgebragt heeft het volgende gemeld:

Dat hij aan het fort du Nord gekomen zijnde, van de zijde van het Kasteel achtereenvolgende twaalf zware kanonschoten had gehoord.

Dat hij kort daarop aan den kant van Burght een dikken rook en eene ontploffing had waargenomen, welke hij veronderstelde ontstaan te zijn, doordien men van onze zijde eene mijn had laten springen, die vroeger aldaar in den dijk was aangelegd; dat hij aan het fort de Peerl ongeveer duizend man Franschen had gezien, welke, zoo als men hem nader verhaald had, dien ochtend aldaar waren aangekomen.

Particuliere berigten vermelden, dat het vuur van het Kasteel den 30 November, ten een uur begonnen was, en met tusschenposingen tot half vier uren voortgezet, doch van dien tijd af, onafgebroken uit meerdere vuurmonden werd aangehouden.

MENGELWERK.

VRIJHEID IN DEN BURGERSTAAT.

Geen woord heeft in eenige jaren menigvuldiger op de tongen der menschen gezweefd, en wel van allerlei soorten van menschen, dan het woord *Vrijheid* in onze dagen. Geen woord is sedert lang schaamteloozer aangewend en driester gebezigd. Met het woord *Vrijheid* op de lippen heeft men elkanderen doodelijken haat gezworen; of van goederen en uitzigten beroofd; of woedend op elkander losgestormd, om elkander van het aanwezen te berooven. Er is ook over geene zaak, die door dit woord zou aangeduid worden, veelvuldiger, driftiger, hartstogtelijker, maar ook tegenstrijdiger in velerlei geschriften, nieuwspapieren en blaauwboekjes geschreven, dan in onze dagen. Laat ons eerst nagaan, wat geleerden en ongeleerden omtrent die *Vrijheid*, in den burgerstaat, namelijk, al betuigd hebben. Trachten wij hierin met nut vermaak te paren, om den disteligen weg van menschelijke dwaasheden en verkeerdheden met eenige bloempjes te bestrooijen. Aan het einde onzer beschouwing, na de onderscheidene meeningen de revu te hebben laten passeren, zal het ons niet moeijelijk vallen om een besluit op te maken en te bepalen, wat dan toch wel door de *Vrijheid in den burgerstaat* te verstaan zij. Dagelijks begeeren de meeste menschen het genot der vrijheid, het is dan ook noodzakelijk, om hunne denkbeelden voor verwarring te behoeden en dat wel bij herhaling, daar nooit genoeg gezegd kan worden, het geen de menschen nooit genoeg schijnen te leeren. Dagelijks de *regten* der vrijheid willende smaken, is het van het hoogste gewigt de zulken dan ook gedurig onder de aandacht te brengen, dat er tegen alle regten *pligten* overstaan en dat, bij verwaarloozing dier *pligten*, de *regten* van zelve vervallen moeten. De Heer Montesquieu heeft in een beroemd werk, getiteld *Esprit des loix*, het een en ander omtrent die vrijheid aangemerkt, het welk wel verdient op den voorgrond geplaatst te worden. „Geen woord is er" zegt deze geleerde, Liv. XI Ch. II, „aan het welk onderscheidener en verschillender beteekenissen gegeven zijn, *dan*, en hetwelk den geest der menschen op zoo verschillende wijze geraakt heeft, *als* het woord *Vrijheid.* Sommigen hebben de vrijheid gesteld in de gemakkelijkheid, om van den troon te kunnen ontzetten den genen, welken zij een willekeurig gezag hadden opgedragen; — anderen in de bevoegdheid, om zelve dengenen, wiens onderzaten zij worden zouden, te verkiezen; — anderen in het regt, om gewapend te gaan en zijn eigen wreeker te mogen zijn; — anderen, om niet dan door eenen van hun eigen volk en door hunne eigene wetten te kunnen geregeerd worden. Zeker volk (voegt hij er bij) heeft de vrijheid lang in het dragen van *eenen langen baard* gesteld." Niet alleen verschillen de menschen in het bestempelen van zekere daden, handelingen, gewoonten of gebruiken met den naam van *Vrijheid*, maar ook in het benoemen van eene zekere soort of vorm van regering, als de vrijheid al of niet toegedaan, die schragende en bevorderende of vernietigende. „Die aan eene volksregering gewend waren," zegt de vermaarde Montesquieu ter aangehaalde plaats, „hebben de vrijheid *daaraan* alleen toegeschreven. Hij, die smaak vindt in de bepaalde *eenhoofdigheid*, beweert, dat *daar* de vrijheid te vinden is. Om kort te gaan: Elk heeft vrijheid genoemd *die* wijze van regering, welke het best met zijne gewoonten en neigingen overeen kwam. Vermits nu in eene volksregering de werktuigen dier jammeren, over welke men zich beklaagt, niet gedurig en niet zoo sterk *in 't oog loopen*; de wetten daar meer, de uitvoerders (der wetten) daar minder *schijnen* te spreken: zoo heeft men de vrijheid doorgaans aan Gemeenebesten gehecht en van de eenhoofdige regering uitgesloten. Laatstelijk, daar het volk in eene Volksregering ten naasten bij *schijnt* te doen, wat hetzelve gelust; zoo heeft men de vrijheid voornamelijk aan die soort van regeringen toegewezen, aldus het *vermogen* des volks met deszelfs *vrijheid* verwarrende" In de zaak der vrijheid is er geene kluchtiger historie van eenig volk der nieuwe wereld, dan die van de Fransche natie, wanneer wij ons oog van hare hoogst-afzigtelijke zijde afwenden, en dat wij zulks op zijnen tijd mogen doen, heeft ons Ar. Fokke Simonsz. proefondervindelijk bewezen. Bij en zelfs lang na de invoering der Hervorming bestond de vrijheid van de grootste meerderheid des Franschen volks daarin, dat het maar éénen geloofsvorm duldde, en de andersdenkende broeders op alle mogelijke wijze, hoe eer hoe beter echter, uit deze wereld weg zonden. Die vrijheid ging onder Lodewijk XIV gepaard met ligchamelijke en geestelijke slavernij; maar men mogt met dat alles vrij zijnen andersgeloovenden medeburger bedriegen, en naar de altaren slepen, of zoo dit te veel moeite was, met den sabel of bajonet ter dood brengen. Die vrijheid kortede het getal der verfoeijelijke Franschen zoodanig op, dat men het vertroostend tijdstip niet verre wenschte, om het over eenen anderen boeg te mogen wenden, dat is, om zijne medeburgers om staatkundige gepriviligeerde of geldelijke redenen te mogen uit de voeten helpen, gelijk men vroeger om godsdienstige oorzaken vele geoorloofde moorden had gepleegd. Ten tijde van Lodewijk den XVI brak dit aangebeden tijdstip, tegelijker tijd met het afschudden der kluisters, niet alleen van burgerlijke en bigottische slavernij, maar ook van de zachte maagdelijke banden des godsdienstes aan. Terwijl eene goddelooze Vorstengunstelinge tot een zinnebeeld der leidstar voor het Fransche volk verstrekte, richtede men de guillotine, dat sieraad aller moord-tuigen, op, en men baadde zich in burgerbloed. Deze volksvrijheid duurde echter veel te kort voor Frankrijk, hetwelk, gelijk de bloeddorstige tijger, met wellust, moord, en wanneer het aan zijn eigen lever niet knaagt, de ingewanden van anderen verscheurt. Die heerlijke vrijheid zonk, ten spijt van zoo velen, die hunne slagtoffers-lijsten nog in langen na niet hadden zien afloopen, onder den druk van den ijzeren schepter van Napoleon, en schoon het menschdom ondervinden mogt, dat er van die Fransche menschen-beulen, in Duitschland, Spanje en Rusland bij duizendtallen vielen, het getal der door de aanhoudende Napoleontische oorlogen uit den weg geruimden, was echter ook in andere landen groot. Wonder hartelijk was die Natie aan haren Keizerlijken Krijgsgod verbonden, even hartelijk als de tijger aan de tijgerinne, die hem leert, hoe hij zijne tanden op het doeltreffendst in het vleesch van anderen moet slaan. Zij vergoodde dien Wonderdoctor, die ook al rare kunsten verrigtede, zoo lang Mevrouw fortuin (aan eene Voorzienigheid werd in dien tijd bij de Franschen niet gedacht) aan zijne regterhand galoppeerde; maar wiens kuren alles vlak sloegen, toen diezelfde Dame hem het loopen, omdat hij te veel van haar vergde. De groote natie was op zijn marmeren hart en gezigt, vooral op zijne formidabele luchtsprongen zoo verliefd, dat zij niet van hem scheiden wilde, op de ernstigste vermaningen zelfs niet, dan toen zij gevaar liepen van door den Colossus van Europa verplet te worden. Zij bleef hem getrouw tot op het tijdstip, dat men haar het mes op de keel zette. En geen wonder, want de wereldberuchte Veldheeren, die met roof en moord hunne vrijheidsbeginselen bezegelen en langs publieke wegen het bandieten-wapen voeren, hadden tijdens de strooptogten door hunne benden gepleegd, nooit zoo veel vrijheid aan hunne manschappen verleend, als Napoleon aan zijne door hem ten toppunt van soldaten-vrijheid gevoerde natie.

(*Het vervolg hierna*)

VERSCHEIDENHEDEN.

MISDADEN.

Over de gruwelijke misdaad tegen de geestvermogens of het zielenleven eens menschen gepleegd vindt men een treurig voorbeeld in het belangrijk leven van *Kaspar Hauser* onlangs door von Feuerbach beschreven, die tot zijn zestien- of zeventienden jaar in een klein hok was opgesloten geweest, en als een dier met brood en water onderhouden, alleen gekleed met een hemd en lederen broek, altoos blootvoets op den grond gezeten, zonder immer het daglicht te aanschouwen of iemand anders dan den man, die hem 't brood en water bragt, te hebben gezien. Zoo ook zag Dr. Horn nog voor weinig jaren in het ziekenhuis te Salzburg een twee en twintigjarig, niet leelijk meisje, die tot in haar zestiende jaar in een varkenshok onder de zwijnen was opgebragt, en daarin verscheiden jaren met over elkander geslagen beenen gezeten had. Het eene been was gansch verbogen, zij knorde als een zwijn, en gedroeg zich zeer ongemanierd in hare kleeding. — In sommige streken van Duitschland schijnen zulke misdaden meer gepleegd te worden. — (*Gött. gel. Anzeig. Julij.*)

WIE KENT ZICH ZELVEN?

Anderen kent men naauwkeurig, zich zelven niet: de fouten van onzen evenmensch beleedigen ons bitter, maar de onzen, zelfs gelijksoortige, gevoelen wij niet: bij den buurman is alles nieuw, bij ons alles gewoon. Van waar dit? — Tusschen ons verstand en onze gebreken bestaat eene minzame vertrouwelijkheid en teedere liefde, zoo dat zij altijd elkander verdragen zonder ooit in tweespalt te geraken. Maar over anderer fouten en misslagen spreekt ons verstand en oordeel, zelfs bij de eerste ontdekking, het strafvonnis uit, en bezorgt de uitvoering daarvan met zoo veel ijvers, dat wij zelfs geen tijd hebben, aan onze eigen verbetering te denken en de veroordeelde geen tijd zich te verdedigen.

AAN MIJNE LANDGENOOTEN.

Op Friezen! Batavieren!
Verheft uw krijgsbanieren,
Snelt aan van allen kant,
En wilt met moed en krachten,
Den krijgspligt fier betrachten
Voor de eer van 't Vaderland.

De dwaze Bondgenooten,
Zijn met hun beider vlooten,
Voor 't Nederlandsche strand.
Laat ons dit strand bevrijden,
Laat ons als helden strijden
Voor 't lieve Vaderland!

Ons Neêrland mint den vrede,
Gegrond op regt en rede;
Maar geenszins op 't geweld!
Wordt 't in den Raad der Boozen
Ten spel der trouweloozen,
Dan is elk man een held!

Herdenkt d'aloude tijden
Hoe Neêrland was in 't lijden;
Door Alva's tirannij!
Herdenkt die droeve dagen,
Maar onder ramp en plagen
Vocht ge U manhaftig vrij!

Wij zien den Brit de schepen
Onwettig binnenslepen,
't Wordt al tot buit verklaard.

Komt laat ons moedig strijden,
Ons wettig goed bevrijden,
Kloekmoedig maar bedaard!

Vergeet niet Nederlanders!
Dat m' eens uw vrije standers
Eerbiedigde in elk land.
Hoe nu nog, als voor eeuwen,
Door Neêrlands Waterleeuwen
Dien standaard wordt geplant!

Eer dat wij slaafsche banden
Om onze vrije handen
Moedwillig laten slaan?
Zal, hoe de nood ook rijze,
Men, op oud-Neêrlands wijze,
Verwinnen of vergaan.

Is onze moed gebleken,
In Leuvens, Hasselts streken,
Den Belg ten spijt en spot,
Het regt voor onze zaken
Zal ons tot helden maken:
Getrouw aan de eer en God.

„ O Aller Vorsten Koning
„ Zie uit Uw Hemelwoning
„ Genadig op ons neêr;
„ Steunt ge onze krijgsbanieren,
„ Wij zullen zegevieren:
„ Aan U alleen zij de eer!

Harl. Nov. 1832. BATO.

DE REIZIGER EN HET WEESKIND.

DE REIZIGER.

Waarom doolt gij, arme kleine,
Zonder Leidsman in dit woud?
't Wordt reeds nacht; — het kruis des torens
Toont niet meer zijn blinkend goud.
IJskoud doet de wind zich voelen
Loeijend uit het wreede noord,
Ach! hoe woedt hij door de takken;
Schuilen wij in gindschen oord.

HET WEESKIND.

Stil... spreek zacht... Hier rust mijn' moeder;
'k Slijt de nacht aan hare zij',
Dorst ik zulks, ik zou haar wekken.
Hoor... 'k geloof daar roept zij mij.
O wat vreugd! ik vlieg haar tegen;
Schielijk, kom dat zij mij ziet!....
Hoe, is 't logen, is 't verbeelding?
Moederlief! ontwaakt gij niet?

DE REIZIGER.

Volg mij, ongelukkig weesje,
'k Zal U minnen als mijn kroost;
Maar dit kalm en rustig slapen,
Duurt nog langer; — hoor mijn troost,
Droog de traantjes van uw' wangen;
Volg mij, want hier is het niet,
Maar wel in den reinen hemel,
Dat gij haar eens wederziet! —

Naar het Fransch. G.

CORRESPONDENTIE.

Kunnen niet geplaatst worden: *de klagende Amelander*, — *Klenigheden uit mijne oude Brieventasch*, — *Celsus over de Cholera*, en het oud Vertelseltje van *een' Vader die twee zonen had*, verzoekende, met betrekking tot dit laatste, de Redactie in 't vervolg verschoond te blijven van dergelijke naamlooze inzendingen.

DE PROVINCIALE COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT IN VRIESLAND, maakt bij deze openlijk bekend, dat de Heer SIEBE BRAAKSMA, thans woonachtig te Harlingen, bij zijn afgelegd Examen in de Artsenijmengkunst, zoodanige buitengewone blijken van kunde en ervaring heeft aan den dag gelegd, dat hij heden op de meest vereerende wijze tot *Apotheker* voor eene Stad is bevorderd.

J. VAN DER PLAATS,
President.

Leeuwarden, den 30 November 1832.

Met goedkeuring van Edel Achtb. Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad zal op Woensdag den 5 dezer, het gewoon Winter-Collect worden gedaan door de Stad en derzelver Jurisdictie, door den Kerkeraad der Evang. Luth. Gemeente alhier. De reeds zoo dikwijls ondervondene blijken van welwillendheid ten opzigte onzer administratie, doet ons vertrouwen dat ook thans weder, wij, door ruime giften zullen in staat worden gesteld, om in de dringende behoeften onzer verarmde geloofsgenooten [illegible] voorzien. *De Kerkeraad der Evang. Luth. Gemeente te Leeuwarden*,

Namens dezelve,
D. C. STÖCKER, *C. Scriba.*

, Getrouwd:
ACHLUM, den 22 November 1832.
S. W. WESTRA, en
B. S. HOEKSTRA, *van Lollum.*

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene bekendmaking voor bijzondere aan te nemen.

, Getrouwd:
WORKUM, den 1 December 1832.
LUCAS F. BRITZEL, *van Makkum*, en
HINKE L. VISSER.

, Heden avond beviel vrij voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, mijne dierbare Vrouw, TRIJNTJE BOUMA. DIRK BROUWER.

BOLSWARD, den 22 November 1832.

, Mijne geliefde Huisvrouw E. W. VISSER, is heden zoo gelukkig als voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER. A. H. TROMP.

WOUDSEND, den 23 November 1832.

, Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON C. E. KOEZE, Huisvrouw van
LEEUWARDEN, den 25 November 1832.
B. K. PLANTENGA,
Mr. Bakker.

DRAGTEN, den 29 November 1832. Heden morgen verloste zeer voorspoedig van eene DOCHTER, A. H. LANDMETER, geliefde Echtgenoot van
J. E. V. D. MEULEN.

, De voorspoedige bevalling mijner geliefde Echtgenoot, J. WIJSMA, van eene welgeschapene DOCHTER, breng ik bij deze ter kennisse aan onze Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze stad. F. WIGERSMA.

LEEUWARDEN, den 30 November 1832.

, Mijne geliefde Echtgenoot, SARA VAN DER SLUIS, verloste heden middag door Gods goedheid, vrij voorspoedig van eene DOCHTER.

LEEUWARDEN, den 2 December 1832. M. VAN DEN BOSCH.

Familie en Vrienden, gelieven deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Heden overleed tot onze innige droefheid ons hartelijk geliefd eenigst Dochtertje TRIENTJE MEINDERSMA, in den ouderdom van bijna zes jaren.

LEEUWARDEN, den 20 November 1832.
B. MEINDERSMA, Wz.,
M. MEINDERSMA,
geb. STAAL.

Deze strekke tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo in als buiten de Stad.

, Heden wierd ik in den diepsten rouw gedompeld door het afsterven mijner dierbare Echtgenoot PIETJE JOHANNES WIJNGAARDEN.

Op den 28 September ll. bevallen van eene Dochter, welke wij slechts eenige dagen mogten bezitten, bleef zij sedert dien tijd sukkelende, terwijl steeds toenemende verzwakking en bijkomende omstandigheden, haar heden morgen, omstreeks acht ure, aan mij en mijne twee kinderen ontrukte, in den ouderdom van negenendertig jaren en tien maanden. E. R. HARKEMA.

LEEUWARDEN, den 25 November 1832.

, Het heeft den almagtigen God van leven en dood behaagd, mijne geliefde Echtgenoot AALTJE VAN DER MOLEN, (die eergisteren van een dood Kind bevallen is,) in den ouderdom van 34 jaren en ruim 11 maanden, en met welke ik circa 15 jaren in den genoegelijksten echt mogt doorbrengen, van mijne zijde weg te rukken, mij nalatende vijf jonge Kinderen, waarvan één zijn verlies naauwlijks kan beseffen.

Hoe zwaar mij deze slag ook treft, betaamt het ons Gode te zwijgen.

SNEEK, den 26 November 1832. J. VONK.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Almagtigen Schepper behaagde, van mijne en mijner Kinderen zijde weg te rukken, mijn dierbare Echtgenoot, TOBIAS STHEFANUS NEUMAN, in den ouderdom van bijna 64 jaren, eene slijmberoerte maakte plotslijk een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven; bijkans 32 jaren mogt ik met hem in eenen genoegelijken Echt doorbrengen; hoopende dat hij in betere gewesten is overgegaan.

C. BOSHEIJER,
Wed. T. S. NEUMAN.

LEEUWARDEN, den 28 November 1832.

De affaires blijven op denzelfden voet continueren.

, Op heden is alhier, aan een plotselijk toeval van beroerte overleden, de Hoog Wel Geboren Heer JUSTINUS SJUCK GEROLD JUCKEMA BARON VAN BURMANIA RENGERS, Ridder van den Nederlandschen Leeuw, Lid der Ridderschap van Vriesland en Lid van den Raad van State.

'S GRAVENHAGE, den 28 November 1832.

, Ons Zoontje, den 9 dezer maand geboren, is tot onze groote droefheid, op heden weder overleden.
R. A. BENTHEM REDDINGIUS.
J. H. FEICKENS.

SNEEK, den 29 November 1832.

Familie en Betrekkingen worden verzocht dit voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Met bedroefde harten geven wij door deze kennis, dat onze waardige Vader, JAN T. VLINK, op den 30 November j. l. in den ouderdom van 86 jaren en 5 maanden, is ontslapen en met vertrouwen op God de eeuwigheid ingegaan.

Wij wenschen, dankbaar voor het langdurige bezit van dien achtingwaardigen Vader, Gode te zwijgen.
Uit aller naam,
T. J. VLINK.

OOSTERZEE, den 2 December 1832.

Prijzen der Granen te Leeuwarden, Vrijdag den 30 November 1832:
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe: Rogge *f* 208 : 90 het Last. — Tarwe *f* 9 : 58 de Mudde.
De Boter *f* 26.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 1 DECEMBER 1832.

NEDERLANDEN.				Gebl.
Werkel. Schuld...	2½ pct.	39	39⅛	39⅛
Nieuwe dito 1832	5 »	74¼	74⅜	74⅝
Uitgestelde dito.........		¾	⅞	
Kansbiljetten.........*f*		14	14½	14 3/16
Amort. Sijndicaat	4½ pct.	65¼	65⅜	65⅛
———	3½ »	52¼	52⅜	
Domein Losrenten.	2½ »			
Handel-Maatsch...	4½ »	79¾	80¼	79⅞
Schatkistbiljetten...		99½	100	99¾
Oorlogs-Lasten...	5 pct.	90¼	90⅜	90¼
Leening 1831.....	6 »	96¼	96⅜	96¼
FRANKRIJK.				
Inschr. op 'tGrootb.	3 pct.	66¼	67	66⅞
Certificaten van dito	3 »			
RUSLAND.				
Bij *Hope & Comp.*	5 »	91½	92¼	92
Negotiatie 1828...	5 »	93¾	94¼	93¾
Inschr. op 'tGrootb.	6 »	57	57¼	
Certificaten van dito	6 »			
Cert. dito Hamb. Ad.	5 »			
Dito te Londen gen.	5 »			
Leening 1831.....	5 »			
PRUISSEN.				
In Londen genegot.	5 »			

SPANJE.				Gebl.
Amsterd. Perpetuel	5 pct.	48¼	48⅜	48⅛
Id. te Par. en Lond.	5 »	11½	11⅝	
Uitgestelde.......	5 »	7¼	7⅜	
Renten Perpetuel.	3 »	29½	29¾	29 9/16
POLEN.				
Loten...............*f*				
OOSTENRIJK.				
Weener-Bank.....	5 pct.			
Dito	4 »			
Certificaten.......	2½ »			
Metalliek	5 »	80¼	80⅜	
Dito te Lond. gen.	5 »			
Dito	2½ »			
Bank-Actien......	3 »			
Aand. *f* 100 bij *Roth.*				
Dito -250 dito....	4 »			
NAPELS.				
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.			
Idem Administratie	5 »	73¾	74¼	
Dito te Lond. gen.	5 »			
DENEMARKEN.				
Negot. in Londen	5 pct.			
ENGELAND.				
Geconsolideerde ..	5 pct.	83	83¼	
GRIEKENLAND.				
Te Londen.......	5 pct.			

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN TIETJERKSTERADEEL, roepen bij deze op, al de Floreenpligtige Ingezetenen van de dorpen Oenkerk en Suawoude, om, op Donderdag den 6 December 1832, des voormiddags ten elf ure, in hunne Dorpskerken (ieder in de zijne) te compareren, tot stemming van vier Gecommitteerden uit hun midden, ten einde mede uit te maken de gecombineerde Commissie tot vervulling van de vacante Scholen te Oenkerk en Suawoude.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WESTDONGERADEEL, roepen hiermede op, ten verzoeke van de Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Raard, om op Zaturdag den 8 December 1832, des middags ten 12 ure, in de Dorpskerk aldaar te compareren, tot het opnemen der Rekening van de Kerkvoogden.

Ternaard, den 27 November 1832.

Bij afwezen van den Grietman,
De Assessor,
W. J. IDSARDI.
Ter ordonnantie van denzelven,
J. KLAASESZ, *Secretaris.*

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 12 December 1832, bij de eindelijke toewijzing, des avonds ten 6 ure, in het Heeren Logement, publiek verkoopen:

Eene uitmuntende KOOPMANS HUIZINGE met [illegible], staande aan de [illegible] haven te Harlingen, wijk E, no. 79, bij *[illegible]*, als eigenaar bewoond; den 12 Mei 1833 vrij te aanvaarden; [illegible]

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende aldaar, zal, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Sneek, publiek bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

1. Eene ver-uitmuntende en bijzonder welgelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver groote in den jare 1818 geheel nieuw en zeer hecht getimmerde HUIZINGE en SCHURE, sampt HORNLEGER, LIJTSHUIS en wijdere annexen, staande en gelegen aan het Kerkepad en de Vaart, onder den dorpe Hommerts, aldaar gekwoteerd met no. 34, groot in het geheel volgens kadastrale meting ruim 38 bunder, alle vruchtbare Greidlanden, thans bij *Pier Piers Koopmans* en *Vrouw* als huurders in gebruik voor *f* 1000 in het jaar, en zulks in twaalf perceelen.
2. Circa zeven bunder kostelijk GREIDLAND, gelegen aan de Geeuw, onder het behoor der stad Sneek, bij *Pieter Piers Koopmans* in huur, in twee perceelen.
3. Vier bunder en ruim 40 v. roede dito GREIDLAND, gelegen in Sminiahem, onder het behoor van Sneek, bij *Anne Sjerks Cnossen* als huurder in gebruik.
4. Eene prompte en zeer ruime STALLING, met daarboven zijnden Hooizolder cum annexis, staande even buiten het Hoogend te Sneek, gekwoteerd wijk 4 no. 66, bij denzelfden in gebruik.
5. Eene groote en ter nering staande HUIZINGE cum annexis, het Blaauwhuis genaamd, staande mede aldaar, gekwoteerd wijk 4 no. 22, bij *Jacob Fijlstra* en anderen in huur voor *f* 180 's jaars.
6. Eene HUIZINGE cum annexis, staande op het Balthusstreekje, even buiten het Hoogend te Sneek, gekwoteerd wijk 4 no. 8, bij *Anne Gerbens Blaauw* in huur voor *f* 44 in het jaar.
7. Eene KAMER, staande achter het Gasthuis binnen Sneek, gekwoteerd wijk 5 no. 103, door de weduwe *Gerben Gooitsens* bewoond voor *f* 29 's jaars.
8. De geregte HELFT van een bunder en ruim 83 v. roede uitmuntend Greidland, gelegen onder het behoor der stad IJlst, bij *Louw Johannes Rudolphi* in huur.

De beide eerste perceelen op Sint Petri en Mei 1834, het 3de en 8ste op Sint Petri en de overige perceelen op den 12 Mei aanstaande vrij te aanvaarden. Alles breeder bij biljetten omschreven.

Wie gading maken, komen op Dingsdagen den 4 December 1832, bij de provisionele toewijzing, ten huize van de weduwe *Jan Reinders van Koten*, in de societeit de Uitspanning te Sneek, en den 18 derzelfde maand bij de finale adjudicatie, in de societeit Concordia, bij *Heslinga* aldaar, telkens des namiddags ten 2 ure, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, inmiddels te vernemen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

Mr. L. J. WICHERS en Mr. H. P. WICHERS, Notarissen in het Kanton *de Leek*, gedenken, ten verzoeke van de Erfgenamen van wijlen IJTJE DANIELS KIESTRA, Wed. *Lieuwe Klasens*, op Woensdag, den 5 December 1832, des voormiddags te tien uren, ten Huize van den Kastelein *K. W. de Vries*, te Eibersburen, publiek te Verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 16, met de BEKLEMMING van min of meer 23 bunder Land, staande en gelegen in de Westerhorn, onder Lutjegast, doende tot huur *f* 160. II. Min of meer 12 bunder 50 v. roede Land, gelegen in onderscheidene perceelen onder Lutjegast en Grijpskerk. III. De VASTE BEKLEMMING van 2 bunder, 50 v. roede Land, gelegen onder Lutjegast, doende tot eene vaste huur *f* 15. IV. Eene BEHUIZING en een TUIN, staande aan den Trekweg, bij Eibersburen, doende tot grondpacht *f* 2. V. De EIGENDOM van eene Huisstede, bij *E. R. Hoekstra* in gebruik voor *f* 2 mede aldaar. VI. Eene DITO, onder Grijpskerk, bij de Wedw. *Jan Fokkes* in gebruik voor *f* 2; en VII. Eene DITO van eenig Land, onder Grijpskerk, onder eene vaste beklemming in gebruik voor *f* 12. Voorts zal op de beide volgende dagen, op de Boerenplaats, worden Verkocht: Een zeer aanzienlijk Boerenbeslag, eene partij Rogge, Haver, Tarwe, Boonen, Hooi en Stroo, en al de Huismeubels.

De Notaris P. STEENSMA, te Minnertsga, zal, op Woensdag den 5 December 1832, bij den finalen palmslag, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg te Midlum, als hiertoe door de Regtbank van eersten aanleg zitting houdende te Leeuwarden, benoemd, en ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Franeker, publiek, presenteren te verkoopen:

1. 1 Bunder en bijna 84 v. roede BOUW- en GREIDLAND, gelegen onder Midlum, belast met $1\frac{1}{4}$ floreen.
2. 73 v. Roede en ruim 48 v. el BOUWLAND, aldaar gelegen en belast met $\frac{1}{4}$ floreen Schatting.

Het 1ste perceel dadelijk na de finale toewijzing, en het 2de in den Herfst van 1838, als zijnde tot dien tijd verhuurd voor *f* 40 zuivere jaarlijksche huur, te aanvaarden. — Behoorende deze Vastigheden tot de Nlaatenschap van *Hans Hanses Bolta*, in leven Kooltjer te Midlum.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, residerende te Heeg, zal, op geregtelijke autorisatie, en ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Sneek, finaal, op Zaturdag den 8 December 1832, des namiddags om 2 uren, ten huize van *Eeltje K. Bijlsma*, Herbergier te Heeg, publiek bij verhooggeld presenteren te verkoopen:

Eene roijale HUIZINGE, no. 69 A, bestaande in twee Voorkamers, een Gang, twee Achterkamertjes, van een Regenwatersbak voorzien, en een schoonen Zolder met beschoten dak en een fraai Kamertje; voorts een Waschhok, nu tot eene Woning ingerigt, met derzelver ERVEN, twee BLEEKEN en een grooten TUIN, met een POMP, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, staande en gelegen zeer aangenaam in de Buren te Heeg, bij de Weduwe van den Heer *J. Steenbeek*, als medeeigenaarsche en anderen in gebruik; op den 12 Mei 1833 vrij te aanvaarden, en waarop geboden is *f* 1500.

Mr. A. VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal publiek, presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en BAKKERIJ, met ERVE cum annexis, staande en gelegen te Nijkerk, no. 71; waarop geboden is de zeer geringe prijs van *f* 901.
2. Eene HUIZINGE met ERVE cum annexis, aldaar, geteekend no. 76; beide perceelen den 12 Mei 1833 te aanvaarden.
3. 2 Bunder en ongeveer 41 v. roede BOUWLAND, gelegen onder Nijkerk; dadelijk na den palmslag te aanvaarden.

Toebehoorende aan de Weduwe en Erven *E. C. Bakker*, te Nijkerk.

Wie daaraan gading maakt, kome op Maandag den 10 December 1832, des namiddags ten 3 ure, ten huize van de Weduwe *Jan Bakker*, Kasteleinsche te Nijkerk, bij de finale toewijzing.

De Notaris HANEKUIJK, te Harlingen, zal, op Woensdag den 12 December 1832, des avonds ten 6 ure precies, in Roma aldaar, (onder Houtkoopers) veilen: Eene groote partij OOSTZEE- en NOORDSCHE HOUTWAREN.

De Notarissen Mr. W. J. HEMSING, residerende te Balk, en T. S. VAN DER LEIJ, residerende te Langweer, zullen, door het ministerie van eerstgemelden, als hiertoe regterlijk gecommitteerd, ten overstaan van den Heere Vrederegter van het kanton Lemmer, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene heerlijke en zeer aangenaam gelegene vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE cum annexis, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen op de Rijlst onder Sintnicolaasga, en aldaar gekwoteerd no. 29, bij *Sake Meinderts de Ree* als mede-eigenaar wordende bewoond; groot ongeveer 39 bunder 35 vierkante roede en 10 vierkante el, zoo Weid-, Hooials Bouwland. Op Sint Petri en den 12 Mei 1833 vrij te aanvaarden.
2. Eene heerlijke en zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met eene voor weinige jaren nieuwgebouwde HUIZINGE en SCHURE cum annexis, HIEMINGE, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen in de Scharren onder Oldeouwer, nabij de Scharster Brug, en aldaar gekwoteerd no. 21, door de Weduwe *Roel Jacobs de Ree*, als mede eigenaarsche wordende bewoond; groot volgens kadastrale meting 22 bunder en 92 vierkante roede Weid- en Hooiland. Op Sint Petri en den 12 Mei 1833 vrij te aanvaarden.

En zulks in perceelen, alles breeder bij Biljetten te omschrijven.

Wie hieraan gading maken, komen op Donderdagen den 13 December 1832, bij de beschrijving, des namiddags ten twee ure, ten huize van *Pier Pieters Veltman*, Kastelein te Sintnicolaasga, en den 27 December daaraanvolgende bij de finale toewijzing, des namiddags ten twee ure, ten huize van *Wierd Ruurds Wierdsma*, Kastelein bij de Scharster Brug onder Nijega, en koopen op alsdan voor te lezene Conditien, die intusschen bij genoemde Notarissen te vernemen zijn.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, residerende te Langweer, zal publiek, bij verhooggeld, aan de meestbiedenden, presenteren te verkoopen:

1. Ongeveer 15 bunder 45 vierkante roede en 54 vierkante el zoo vergraven als onvergraven VEENLAND, gelegen onder Sintnicolaasga; benevens EEN TWEEDE in een' WATERMOLEN, aldaar, in eigendom behoorende aan *Jan Hendriks Windt*, te Rohel, en *Wigle Geeukes van der Veen*, te Nijehaske.
2. Eene HUIZINGE en ERF, bestaande in drie Kamers, staande en gelegen in den dorpe Sintnicolaasga, zijnde ongenummerd, in gebruik bij *Johannes Tjitskes Rijpkema* en anderen.

En zulks in vijf perceelen. Te aanvaarden Sint Petri en den 12 Mei 1833.

Wie hieraan gading maken, komen op Donderdag den 13 December 1832, bij de finale toewijzing, des namiddags ten twee ure, ten huize van *Pier Pieters Veltman*, Kastelein te Sintnicolaasga, en koopen op Conditien dan voor te lezen, die inmiddels bij genoemden Notaris te vernemen zijn.

De Notaris F. IJ. DE BOER, te Makkum, zal, door het Ministerie van den Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, publiek, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Een overheerlijk stuk GREIDLAND, groot naar naam en faam 3 bunder 49 v. roede 6 v. el en 45 v. palm, onder Marssum gelegen, en bij *Jentje Keimpes Dekker*, tegen *f* 12 per $36\frac{3}{4}$ v. roede in huringe, belast met 4 Floreen en over de laatste 3 maanden dezes jaars met *f* 3 : 76 Verponding; op St. Petri 1833 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Vrijdagen den 7 en 21 December 1832, telkens des avonds ten 5 ure, bij de voorloopige en eindelijke toewijzingen, ten huize van den Kastelein *Pieter Joris Sipma*, op Ritzumazijl onder Marssum.

De Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, als daartoe gecommitteerd door de Regtbank van eersten aanleg te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer R. ATTEMA, Procureur aldaar, in qlt. als Curator in de vacante Nalatenschappen van wijlen *Sijbren Joukes Zijlstra* en wijlen *IJtie Pieters*, in der tijd Echtelieden te Berlikum, — en ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Dronrijp, publiek, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend vruchtgevend stukje GUARDENIERSLAND, groot naar naam en faam 36 v. roede 74 v. el en 36 v. palm, aan de Leeuwarder Vaart, ten Zuiden van Berlikum gelegen; belast met 7 stuivers floreen en bezwaard met ordinaire Verponding; terstond na den finalen palmslag te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Maandag den 10 December 1832, des namiddags ten 4 ure, bij de provisionele toewijzing, ten huize van den Kastelein *Marten Ruurds Oosterhof*, te Berlikum.

In de provincie Vriesland wordt uit de hand te KOOP aangeboden: Eene welbeklante en in volle werking zijnde ZEEPZIEDERIJ, met daarbij staande goede WOONHUIZING, STAL en WAGENHUIS. De gegadigden gelieven zich tot nader onderrigt te vervoegen ten Kantore dezer Courant.

Uit de hand TE KOOP: Eene wel ter neringstaande HUIZINGE, HOVINGE en PLANTAGIE, wordende in de Huizinge thans een Winkel en Tapperij gedreven; den 1 Januarij 1833 vrij te aanvaarden. Nader onderrigt te bekomen bij A. A. WITVEEN, op het Witveen onder Oostermeer.

Uit de hand te huur,

Voor den tijd van drie aaneenvolgende jaren, of langer, ingaande den 12 Mei 1833: Eene florisante en wel ter nering staande HUIZING en HERBERG, voorzien van onderscheidene Vertrekken, met STEDE en GROND; *het Wapen van IJlst* genaamd, staande en gelegen binnen gemelde Stad, bij den Logementhouder *Anne Meiners cum uxore* in gebruik. De briefjes moeten behoorlijk gesloten, vóór of op den 12 December 1832 *franco* worden ingeleverd ten Kantore van den Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, bij wien tevens de Verhuur Conditien te vernemen zijn.

Uit de hand te huur,

Om direkt te aanvaarden: Eene welbeklante BAKKERIJ, staande en gelegen te Workum. Te bevragen bij *JAN VAN DER LAAN*, Mr. Bakker te Workum, of bij *GOSSE GORTER*, Koopman te Sneek. *Brieven franco.*

Om met Petri en 12 Mei 1833 te aanvaarden, te huur:

Eene ZATHE en LANDEN, gelegen te Zuidbroek, bij de Joure, in gebruik bij *Meine Johs. Hooijsma*, groot ter naam en faam 42 bunder 25 v. roede 51 v. el en 78 v. palm, alle Greidlanden.

De Conditien zijn te vernemen bij JOHs. TUIJMELAAR, te Heerenveen.

Oproeping van Crediteuren.

De Schuldeischers in den gefailleerden Boedel van *HENDRIK VELTMAN*, Uurwerkmaker te Sneek, worden opgeroepen, om te compareren op Maandag den 24 December 1832, des voormiddags ten 10 ure, in het Huis van Justitie te Sneek, ten einde hunne pretentien ten laste van gezegden Boedel, ten overstaan van den Heer Regter Commissaris, ingevolge de wet te doen verifiëren en dezelven te affirmeren.

De Provisionele Sijndicus in gedacht faillissement,

H. HIDDINGA.

W. A. BROERS, over de Langepijp te Leeuwarden, maakt aan het geëerd Publiek bekend, dat hij voorzien is van een fraai assortiment KINDER SPEELGOED voor Sint Nicolaas geschenken, tot civiele prijzen; belooft eene prompte en civiele bediening; verzoekt vriendelijk gunst en recommandatie.

M. I. DUPARC, NEGOTIANT IN EFFEKTEN te Leeuwarden, verwittigd bij deze aan elk en een iegelijk, dat de Registers van Inschrijving in de Nieuwe Vrijwillige Leening van $93\frac{1}{2}$ Millioen, daargesteld volgens de wet van 22 November 1832. Zullen geopend zijn op aanstaanden Maandag den 10 December, en eindigen op en met Maandag den 24 December aanstaande. Bovengemelde recommandeert een ieder daarin te willen deelnemen, en belast zich weder gaarne met een ieder daarin behulpzaam te zijn.

Leeuwarden, den 3 December 1832.

BELANGRIJK BERIGT.

De Ondergeteekende Hofgezigtkundige van den Hove van Saxen enz., verwittigt door deze het geëerd Publiek, van zijne aankomst alhier op zijne doorreize van *Parijs*, het ongeraden en beneden zich achtende, zich zelve door hoogdravende termen aan te bevelen, verzoekt hij slechts te letten op de hier onderstaande Getuigschriften aan hem vereerend afgegeven door Mannen wier namen in ons Vaderland en elders, met den hoogsten roem bekend zijn en wiens aanbeveling overgenoeg is, om zich vertrouwen te verwerven.

M. BERNARDT.

Gelogeerd bij Bakker *in den Wijnberg op den Wirdumerdijk, alwaar hij dagelijks te spreken of te ontbieden is.*

De Ondergeteekende heeft de fraaije Verzameling van welgeslepene *Brillenglazen* en *Optische Werktuigen* van den Heer M. BERNARDT met veel genoegen gezien, en daarbij deszelfs vaardigheid in het uitkiezen der voor zijne oogen geschikte Glazen opgemerkt, en oordeelt alzoo dezen kunstrijken Man, ook wegens den matigen prijs zijner Werktuigen, alle aanbeveling waardig.

Utrecht. N. C. DE FREMERIJ, *Med. Doct.*
President der Prov. Geneesk. Commissie.

Ik geef gaarne aan den Heer M. BERNARDT het getuigenis, dat ik zijne uitnemende Verzameling van kunstig geslepen *Brillen* en andere gezigtkundige *Werktuigen*, met het meeste genoegen bezigtigd heb; mij omtrent zijne niet gewone bekwaamheid in dat vak heb mogen verzekerd houden, zoowel als over zijne geschiktheid, om door eene juiste keuze de meest geschikte Glazen aan te wijzen, in onderscheidene gebreken des gezigts.

FLOR. JAC. VAN MAANEN, *Med. Doct.*
's Gravenhage. *Referendaris der Eerste Klasse voor de Geneek.*
Dienst bij het Minist. van Binnenl. Zaken.
Ridder van den Nederlandschen Leeuw.

Daar ik de uitmuntende Verzameling van *Brillenglazen* en *Optische Werktuigen* met genoegen gezien heb bij den Heer M. BERNARDT, en deszelfs bekwaamheid in het uitkiezen van onderscheidene soorten van Brillen, voor onderscheidene gebreken der oogen heb opgemerkt, zoo als ik zulks ook voor mijn eigen gezigt ondervonden heb, maak ik geen zwarigheid, dezen Heer in dit opzigt aan te bevelen.

Amsterdam. CORN. HEND. à ROY, *Med. Doct.*
Ridder van den Nederlandschen Leeuw.

Ik ondergeteekende verklaar bij meer dan eene proef, in de overtuiging bevestigd te zijn, dat de Heer M. BERNARDT zich de geschiktheid heeft eigen gemaakt, om, in overeenstemming met elks bijzondere gesteldheid van gezigt, eene juiste keuze te doen van Glazen, dienstig ter gemoetkoming aan deszelfs gebreken.

Amsterdam. G. VROLIK,
Med. Doct. en Prof. aan het Athenaeum Illustre.

)o( )o( )o(Er wordt terstond of met primo Februarij 1833 gevraagd, tegen goed salaris, een bekwame APOTHEKERS BEDIENDE, van goede getuigschriften voorzien. Te bevragen bij *F. HOLTKAMP*, Boekdrukker en Boekverkooper te Sneek, met brieven franco onder letter N.

)o( )o( )o(Twee BOEKBINDERSKNECHTS, hun werk geheel of ten deele verstaande, en zich verder dat vak grondig trachten eigen te maken; of Ouders of Voogden genegen zijnde, hunne Zoons of Pupils daarin wenschen op te leiden, vervoegen zich ten spoedigsten bij den Kantoor-Boekverkooper *E. MEIJER, Hz.*, te Sneek.

)o( )o( )o(Daar wordt vermist een zwartbont KOEBEEST, zijnde een Overlooper; teekens van hetzelve zijn: zwartbont haar, één zwarte hak, de andere hak bijna zwart, een lange kol voor den kop, de horens matig zwaar, hangende min of meer sluig, breed en gedekt van leden, 1628 streep hoog, een witte stip op den neus, (hetwelk evenwel twijfelachtig is.) Hetzelve wordt vermist sedert Dingsdag den 20 November 1832, bij *Geert de Ruiter*, Kastelein te Sneek; en behoort in eigendom aan *Jacob Pepkes Langedijk*, Kastelein te Oosterwierum. — Die hetzelve teregt brengt zal voor zijne moeite beloond worden.

)o( )o( )o(Wie een droog witbont RIER vermist, kan hetzelve tegen betaling der kosten en bewijs van eigendom terug bekomen bij *J. J. STELPSTRA*, te Hallum.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.